

Dr Slavoljub Dubić: Uvođenje u naučni rad; Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo, 1970. str. 130. — Posle knjige „Kako nastaje naučno delo“ dr Mithada Samića, Zavod za izdavanje udžbenika iz Sarajeva izdao je knjigu dr Slavoljuba Dubića „Uvođenje u naučni rad“ (Nauka i naučni metod). Tako smo dobili još jedan rad iz oblasti naučne metodologije namenjeno početnicima u naučnom radu.

Danas, kad značaj i uloga nauke dobijaju posebno mesto u svim domenima ljudskog života, neophodan je napor na razvijanju i unapređenju naučnih istraživanja. Poznavanje metodologije naučnog rada je jedan od nužnih preduslova za uspešnu delatnost naučnog radnika, iako samo poznavanje metodologije još nije dovoljno za kreativno i plodno naučno stvaralaštvo.

Sistematsko znanje iz metodologije naučnog rada ne može se steći u toku same prakse istraživanja. Istina, ne mali broj naših naučnika stekli su metodološko iskustvo u toku rada na rešavanju problema jedne naučne oblasti. Spontanost u metodološkom saznanju ne dovodi do potpunog, sistematskog i kritički procenjenog znanja, a primećuje se da kod nas upoznavanje sa metodološkim instrumentima iz literature, u njihovoj praktičnoj primeni, nije zadovoljavajuće.¹ Zato je preporučljivo da se potrebna znanja iz metodologije naučnog rada putem nastave pruže mladom istraživaču, početniku, bez obzira na naučnu oblast kojom pretenduje da se bavi tokom svog radnog veka. Uvođenje u naučni rad putem nastave iz metodologije u okviru poslediplomskih studija nesumnjivo je najprikladniji oblik pripreme za uspešan naučno-istraživački rad.

Zbog značaja metodologije za unapređenje istraživanja i stvaralački, svestran i plodan rad na nauci, svako je delo o problemima naučne metodologije dobro došlo mladim naučnim radnicima ako ih na početku njihovog istraživačkog rada na pristupačan način uvodi u naučni rad.

---

¹ Dr Mihajlo Marković, „Opšti metodološki problemi društvenih nauka u našoj zemlji“ — Sociologija br. 2/65: „...dok bude ispoljavala nebrigu prema metodologiji naša nauka će u metodološkom pogledu u najboljem slučaju biti neoriginalna i epigonska a u najgorem slučaju proizvođače radove koji će, uprkos sadržajnoj značajnosti, usled metodoloških grešaka ostajati ispod nivoa svetske nauke.“

„Uvođenje u naučni rad“ dr Slavoljuba Dubića predstavlja prvi pokušaj kod nas da se mladi kadrovi potencijalnih istraživača uvedu u naučni rad i steknu elementarna metodološka znanja. Stoga, verovatno, pisac ne obrađuje sistematski probleme metodologije² niti tretira sporna metodološka pitanja o kojima se u savremenoj literaturi piše.

Rad dr Dubića predstavlja obrađene beleške za predavanja održana na poslediplomskim studijama na Poljoprivrednom i na Mašinskom fakultetu. Iako je ovaj rad, u prvom redu bio namenjen diplomiranim inženjerima i ekonomistima, on može da bude od koristi početnicima u naučnom radu bez obzira o kojoj se oblasti radi. Nastao je kao rezultat autorovog iskustva u nastavi, naučno-istraživačkom radu i, posebno, u radu sa kandidatima na izradi doktorskih disertacija.

Knjiga sadrži kraći predgovor profesora dr Muhameda Filipovića, bibliografiju i indeks pojmova.

„Uvođenje u naučni rad“ (nauka i naučni metod), kako je i sam autor podvukao, i u podnaslovu i u svom predgovoru, sastoji se iz dva dela.

U prvom delu prikazan je sažeto istorijski razvoj nauke i uobličavanje naučnog sistema čiji delovi danas predstavljaju pojedina područja proučavanja i istraživanja. Autor je sredio obiman historiografski materijal i pokazao kako se nauka razvijala zahvaljujući novim metodima istraživanja. Tako je u samom radu autor pokazao odnos nauke i naučnog metoda.

Drugi deo sadrži sažet prikaz osnovnih znanja o naučnom metodu. Naučni metod je prikazan kao skup postupaka pomoću kojih se stiče znanje i dalje razvija nauka.

Ovim kratkim prikazom, kojim samo beležimo pojavu najnovijeg priloga proučavajući metodologiju naučnog istraživanja, bez pretenzija da damo ocenu njegovih sadržinskih kvaliteta, mogli bi skrenuti pažnju početnicima u naučnom radu na ovaj rad. „Uvođenje u naučni rad“ dr Slavoljuba Dubića daje osnovne, elementarne informacije iz područja istorije nauke i naučne metodologije. Stoga, mislimo, da ovaj priručnik dr Dubića može da bude od koristi ne samo kandidatima poslediplomskih studija, kojima je bio namenjen, i početnicima u naučnom radu uopšte, već i čitaocima koji žele da prošire vidike svog opšteg znanja.

Gordana Stanković

---

² Kao npr. knjiga dr Bogdana Šešića: „Opšta metodologija“ (Naučna knjiga, Beograd, 1971) ili knjiga M. Koena i E. Nejjela „Uvod u nauku i naučni metod“ (Zavod za izdavanje udžbenika SRS, Beograd, 1965) koja predstavlja klasično delo metodologije naučnog istraživanja.